

Chuyến cái cầu

Tên: Trần Bình Nam

Chức vụ: Nhà văn, 21 Tháng 3 Năm 2010 20:43

Cái cầu này đây không phải là cái cầu bắc qua sông qua suối mà là cái cầu... tiêu.

Năm 2004 tôi đi du lịch Trung quốc với công ty du lịch Saigon Voyages của ông Trần Chính. Chuyến đi đó ông Trần Chính đích thân hướng dẫn. Ông Chính có lối kể chuyện duyên dáng. Chuyện nghe rồi ông kể lối văn thơ y hay.

Đến Bắc Kinh rồi thì ông nói chính của du khách là Cố m Thành. Gọi là Cố m Thành vì đó là trung tâm quyền lực, nơi các vua Trung quốc trị vì nhà Minh qua triều Mãn Thanh ngày trước vì cố m Thành, dân chúng không được ra vào.

Một ngày sau khi triều đình thu không (triều đình đi m ngày hội, đêm vui) một người thu thuế phái nam, trẻ con cái của hoàng tộc và các họ quan, đưa phôi ra khỏi thành. Sau cuộc cách mạng Tân Hợi năm 1910 Cố m Thành không còn bị cấm nữa, và trở thành một địa điểm du lịch ăn khách nhất của Trung quốc.

Trong Cố m Thành lối đi không riêng, kiến trúc này chen lấn kiến trúc kia. Tục lệ người Thiên An Môn du khách vào Cố m Thành bằng cách trượt rati theo lối mòn cũ đi thăm lâu đài vua chúa và các di tích lịch sử của hàng trăm năm đời rồi rời khỏi Cố m Thành bằng cách sau.

Chuyện cái cầu

Tác Giả: Trán Bình Nam

Chúa Nhật, 21 Tháng 3 Năm 2010 20:43

Säp ra cäng, ông Trán Chính häi chúng tôi: “Đi qua bao nhiêu nhà cäa dinh thä, näi làm viäc và ăn ngä cäa bao nhiêu con ngä i quý vä có nhän xét gì không ?” Không ai có câu trä läi ngay.

Ông Chính nói: “Trong Cäm Thành không có cäu tiêu!” Du khách ai cũng ngäc nhiên nhän ra quä thät là väy.

Mät câu häi hiän nhiên đän väi mäi ngä i. “Väy ngä i xäa đã giäi quyät làm sao?”

Ông Chính giäi thích: Trong Cäm Thành ngä i ta dùng tro đäng trong nhäng thùng nhä bäng gä, tiêu tiäu trong đó phä tro lên, räi đäy näp läi. Kín đáo và không có mùi. Mäi buäi sáng khi cäa thành mä, häng đoàn ngä i quang gánh vào đän tro trong các häp gä gánh đä vào mät khoäng đät räng sau Cäm Thành. Tä triäu đäi này qua triäu đäi khác, tro chät thành mät ngä n đäi càng ngày càng cao trông nhä mät ngä n núi nhä. Ngä i Trung quäc thì vä hoá ngä n đäi và đät tên là Đäi Häng. “Häng” nào cũng là häng!

Đäi thäi Mao Träch Đông, bà Giang Thanh, vä cäng mät thäi cäa Mao, biän Đäi Häng thành mät thäng cänh tô đäm cho Cäm Thành và làm näi nghä ngä i giäi trí khi bà gäp đäi u phiän muän.

Bây giä häu hät nhà cäa cäa ngä i Trung quäc ä thành phä đäu có phòng vä sinh. Nhäng có mät đäi u khó hiäu là Trung quäc ngày nay có đä kä thuät đä xây đäng cäu tiêu theo tiêu chuän Tây phäng và sän xuät đä các chät hóa häc sát trùng bán ra cho cä thä giäi dùng, nhäng các cäu vä sinh täi Trung quäc, ngay cä trong các khách sän 3 hay 4 sao vän thoang thoäng có mùi.

Ngoài phä thì khäi nói. Muän tìm mät phòng vä sinh chä cän thänh mũi mät chút là biät nó näm ä đäu. Hình nhä đäi väi ngä i Trung quäc cäu tiêu không hôi thì không phäi là cäu tiêu! Và không có mùi nó làm cho ngä i dùng cäm thäy mät häng ... tiêu tiäu.

Mät ngä i bän tôi đi du läch nhiäu có mät nhän xét: Muän säp häng trình đä chung cäa mät quäc gia bän chä cän säp häng các phòng vä sinh cäa quäc gia đó. Tôi không đi du läch nhiäu nên không biät nhän xét đó đúng bao nhiêu phän. Nhäng tôi thäy nói chung näi công cäng cũng

nhà vệ sinh công cộng ở Trung quốc thua Nga, Nga thua Pháp, Pháp thua Đức thua Anh, Đức thua Nhật, Nhật thua Mỹ, Mỹ thua Thổ y Đức và Na Uy

Không ai sắp hàng cầu vệ sinh công cộng ở Đức, vì ở Đức đang trải qua một cuộc “cách mạng cầu vệ sinh”.

Những năm gần đây ở Đức phát triển nhanh và ngày nay người Đức có một đòi hỏi. Họ đòi hỏi cái cầu vệ sinh. Thanh niên ở nước này và các phụ nữ có một cái nhà có phòng vệ sinh thật tốt. Nếu phụ nữ có con thì bà mẹ phải có nhà có cầu vệ sinh. Nếu không thì đáng hòng.

Ngày nay người Đức đã chán cái thói dùng cầu vệ sinh công cộng và tắm ngoài sông hay suối. Trước đây 10 năm khoảng 665 triệu, tức nửa dân số ở Đức không có cầu vệ sinh riêng trong nhà (theo Emily Wax, trong bài viết “The New Seat of Power for Women in India”, The Washington Post National Weekly Edition số ngày 2-8/11/2009) .

Với tỉ lệ vệ sinh tốt và phong trào “phi xí số, bắt thành phu phụ” (No Toilet, No Bride) trong hai năm qua chỉ riêng trong tiểu bang Haryana đã có thêm 1.4 triệu cầu vệ sinh trong nhà. Và phong trào xây dựng cầu vệ sinh đang lan tràn nhanh chóng đến các tiểu bang miền Nam và thôn quê.

Ngày nay thì ở nước Đức vẫn là một gánh nặng trong gia đình. Ít được bố mẹ cho đi học, và khi lớn lên phải có cái nhà riêng. Những hiện nay người Đức được đi học, đi làm, có khả năng tích lũy kinh tế, và lớn lên không cần phải đi làm mà người ta đi ra đi vào kiếm cho gia đình nam nhi biết: Phụ nữ lớn và phải có nhà có cầu vệ sinh đẳng hoàng chứ không còn đi vệ sinh ngoài sông ngoài suối nữa.

Tới nay Đức có nạn phá thai vì phụ nữ có tình trạng trai thừa gái thiếu và phong trào đòi hỏi cầu vệ sinh công cộng phải nhanh là đi vào kiếm tiền kiếm sống để có thêm sức mạnh. Thanh niên ở Đức không còn thích hỏi “cô bạn bạn mình hay bạn cái cầu vệ sinh?”. Họ biết phụ nữ và tất nhiên là âm thanh của cái cầu vệ sinh .

Ngày nay người Đức đang lao mình vào một cuộc cách mạng giới phóng. Tất nhiên thôn quê người ta không còn thấy những người thì ở xa xôi, nhút nhát đi đâu phải như cha hay anh em trai chứ

đi. Bây giờ họ có thể học hành đßt, sßm xe, trang đßm, ngßi làm vißc trong phòng gißy cßa chính phủ hay cßa các hãng tß. Và họ đang đßng tuyßn đßu cßa phong trào đòi cßu tiêu đß tßi thißu sßng sßch sß và tránh bßnh tßt. Nhưng không quan tâm đßn cßu tiêu cho phßn tßi nß Đß là nguyên nhân sinh ra các thß bßnh đßng tißu chßa nói đßn các bßnh khác nguy hißm hơn nhß tiêu chßy và thßng hàn.

Trßc đây có mßt sß chính khách tißn bß tung ra phong trào tßo đßu kißn tiêu tißu có tißn nghi cho ngßi i phßn nhßng không thành công. Mßt phßn do đßu kißn vßt chßt chßa cho phép, mßt phßn do cßn trß tâm lý.

Năm 2001 Ngân hàng Thß gißi (World Bank - WB) có kß hoßch giúp nß Đß xây chung cß cho ngßi i tßc thßp vßi phòng vß sinh tßm tßt và thßy rßng đa sß ngßi i nß Đß bißn các phòng vß sinh trong nhà thành kho chßa.

Hßn nay WB thßy rßng phong trào “No Toilet, No Bride” rßt có kßt quß. Cß nßc lên cßn sßt xây cßu ... tiêu . nß nhißu vùng quê thßp thoáng bißu ngß “Không gß con gái vß làm dâu nhà nào không có phòng vß sinh”, mßt yêu sách công khai không thß tßng tßng đßc cách đây chßng mßt thßp niên. Các tay pha trò nhà nghß tßi các rßp hát đã dùng khßu hißu “No Toilet, No Bribe” đß chßc cßi khán giß và vô tình qußn chúng hoá phong trào ... xây cßu tiêu.

Ông Bindeshwar Pathak, mßt ngßi i nß Đß sáng lßp phong trào “xây cßu tiêu” nói khi ông mßi tung phong trào ra đß lußn qußn chúng bßu môi xem nhß ông khui mßt hß mßm. Nhßng nay khác, ngßi i nß Đß nam cũng nhß nß xem chßng trình cßa ông là “mßt cußc cách mßng không đß máu .”

Ông Pathak bây giờ có thể mßnh đßn nói vßi các nhà lãnh đßo nß Đß rßng: mußn nß Đß trß thành cßng qußc vßc trßc tißn là có kß hoßch xây đß cßu tiêu cho dân, trong nhà cũng nhß ngoài đßng phß.

Tôi nghĩ nhà lãnh đßo chính trß nßc nào cũng nên nghe lßi khuyßn đßn gißn đó chß không riêng gì nß Đß.

Chuyện cái cầu

Tác Giả: Trán Bình Nam

Chúa Nhật, 21 Tháng 3 Năm 2010 20:43

Viết đến đây tôi nhớ và tháng Má và hai Chá của tôi quá. Cầu này mất năm cho cầu thép. Năm 1940 tôi lên bảy, trong nhà tôi có Má và hai Chá. Nhà không có cầu. Phán tôi mới bước sang tôi giúp quyát nhu cầu bằng cách cháy ra bờ sông Háng (nhà tôi cách bờ sông Háng 100 mét, giữa nhà và sông là một thửa ruộng nhỏ) ngồi trên bờ ruộng thông thả nhìn trái nhìn đát và giúp quyát nhu cầu. Cho đến bây giờ tôi chưa bao giờ quên hai Má và hai Chá tôi đã giúp quyát như thế nào.

Bây giờ Má và Chá đều của tôi đã qua đời chỉ còn Chá ká của tôi còn sống ở Huế. Chá ká tôi có cháng - ông ta đã qua đời - từng làm ăn khá giỏi nên xây được một ngôi nhà gạch khá lớn bên bờ sông An Cựu nơi khu Nhà Đèn.

Một dịp với Viết Nam tôi lại thăm và ngồi nói chuyện nhà Chá. Nhà cao cửa rộng nhưng cái cầu vẫn lụp xụp. Cầu xây chung với nhà tôi áo quần, nên lúc nào nhà cầu cũng ồn ào. Và dùng xong phải múc nước đổ đi cầu. Tôi biết Chá tôi có khả năng làm một cái cầu trong nhà theo tiêu chuẩn Tây phương.

Tôi hỏi, Chá tôi trả lời : Cầu này (cầu là cầu em) Chá thấy cầu như vậy là được rồi. Làm cầu tiêu không ráo ngái ta cầu cho “cầu tiêu gì mà không một cái phòng ngủ”. Xáa kia với Ba Má có cầu trong nhà đâu mà cũng xong cầu.

Tôi biết nói gì nữa. Có lẽ cuộc cách mạng của ngái pháp năm 19á hôm nay cũng phải là cuộc cách mạng của những nhà lãnh đạo Viết Nam.

Phái bắt đầu cuộc cách mạng từ cái nhà như thế này cầu tiêu.